

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

צב.

עין משפט
נר מצוה

מסורת הש"ס

יקבֹהוּ. מַנְקִיבִים אוֹתוֹ לִשְׁוֹן (וּמִלֵּבִים) ב' יוֹיָקֹב חוֹר דְּנִלְמוּ:
 וּבִלְבָּל דְּקִרְיָ. כְּלִי שֶׁל כּוֹסֵמָן שֶׁהוּא מִנְקֵב וּמוֹלֵפִין בּו מֵיִם עַל
 הַקְּדָדִים: וּמִרּוֹה גַם הוּא יוֹרֵה. מִי שֶׁמִּרּוֹה אֶת תַּלְמִידוֹ דְּבִדְבַר
 הַלֵּבֶל גַּם הוּא יוֹרֵה לְעוֹלָם הַבָּל. לֹא וּמִרּוֹה לִשְׁוֹן מוֹרֵה: וְאִם
 לֶךְ לֶקֶךְ וּמִתּוֹה וּמִעֲמֹד וּגו'. רַמּוֹ לוֹ
 שִׁמְתָה וְיַעֲמֹד לְאַחַר מִכָּן לֶקֶךְ הַיָּמִין
 לֶקֶךְ שְׁמֵיךְ הַקְּדָדִים לְהַחֲדִיר יָמִינוֹ שְׁפִינוֹ
 (שֶׁהֵיטָל הַיָּד אַחֲרֵי יָמִינוֹ): וּמִרְחָם.
 עֲבוּרֹת: יִהְיֶה: לְעוֹבֵרִים: שְׁפִי אֲרוּסוֹת.
 שֶׁל שֶׁס כֶּךְ שִׁמְעָתִי. לִיֹּא כָל שִׁמּוֹת
 עַל שֶׁ לְדַחֲרִי עֲלֵמָה (מִתֵּיבֶה דָּךְ
 וְגו'). כִּדְלֹת אוֹת הוּא כִּדְלֵל שֶׁל קִרְיָ
 לְכוֹ אֲרוּסוֹת שֶׁל מוֹפֵלֶס: בְּדוֹל מַקְדֵּשׁ.
 דְּחָבִיר הוּא: לְמִינֵיהֶם כִּי נִמִּי. דְּגִדְלוֹה
 הִיא וּבְעוֹלָה: שְׁפִי הוֹפְעוֹת. דְּחָבִיר
 אֵל נִקְמֹת ה' אֵל נִקְמֹת הוֹפֵיעַ וְחִיבָה
 תִּרִי נִקְמֹת וּמִלֵּל הוֹפֵיעַ בְּתַרְוִיחָהּ וּדְמִי
 כִּנְחָל לְחִיבָה אֵלֶּךְ נִקְמָה וְחִיבָה מִתְּמָה

(א) סוטה מהל' (ב) יגני
המיון ערך אצל הלוצלע
בנימ' וע"ש פ"י פירושם
(ג) בקרה חבוי ויורה בלשן
(ד) כדמות לה ע"ש
(ה) יסס' פ"ח
קלג' א' חל' חל' חל'
(ו) לעיל ד"ה ט' (ז) נגנסי'
פ"ב חז"ן חז"ן
סוטה ט"ז
אמר' (ג) בקרה חספ'
חבוי' (ד) יורה בלשן
(ה) כדמות לה ע"ש
(ו) יורה בלשן
קטן ח' ח' ח' ח' ח' ח'
(ז) ימות המשיח ולעולם
הבא רש"ל

גליון הש"ס

נמ' כל בית שאין ר"ת
נשמעין. מ"ן פירושו דף יח
ע"כ:

מוסף דעס

[illegible]

קבדוה לאום ואין ¹⁶לאום אלא עוברין שנאמר
ולאום מלאום יאמץ ואין קבה אלא קללה
שנאמר ¹⁷מה אקב לא קבה אל ואין בר אלא
תורה שנאמר ¹⁸ישקו בר פנ יאנף עולא בר
נבא יקבדוה לאום וכתיב התם ¹⁹ויקב חור
דלתו ואמר אביי כי ²⁰אוכלא דקדרי ואם
מדמו ויהי שברו אמר רבא אמר רב ששת
יביה לברכות כיוסף שנאמר ²¹וברכה לראש
וששכיר ואין משכיר אלא יוסף שנאמר ²²יוסף
הוא [השליט על הארץ הוא] המשכיר לכל
עם הארץ אמר רב ששת כל המלמד תורה
עוהו ²³זוכה ומלמדה לעולם הבא שנאמר
ומרוה גם הוא ²⁴ויורה אמר רבא מניין לתחיית
המתים מן התורה שנאמר ²⁵יחי ראובן ואל
מות יחי ראובן בעולם הזה ואל ימות לעולם
הבא רבינא אמר מהבא ²⁶ורבים מישיני
שדמת עפר יקצו אלה לחיי עולם ואלה
יחרפות לדראון עולם רב אשי אמר מהבא
ויאתה לך [לקץ] ותנוה ותעמוד לגורלך לקץ
יזמין אמר רבי אלעזר כל פורנס שמהניג את
צבור בנחת זוכה ומנהיגם לעוה"ב שנאמר
ויא ²⁷מרחם ינהגם ועל מבעייה מים ינהלה
רבי אלעזר גדולה דעה שניתנה בין שתי
אותיות שנאמר ²⁸יבי אל דעות ה' וא"ר
אלעזר גדול מקדש שניתן בין שתי אותיות
שנאמר ²⁹פעלת ה' מקדש ה' כונו ידך
ותקף לה רב אדא ³⁰קרחינאה אלא מעתה
גדולה נקמה שניתנה בין שתי אותיות
וכתיב ³¹אל נקמות ה' אל נקמות הופיע
אמר ליה למילתיה הכי נמי כדעולא דאמר
ולא שתי הופיעות הללו למה אחת
ונקמה ואמר ר' אלעזר כל אדם שיש בו
כימיו שזה ניתן בין שתי אותיות וזה ניתן

עבוד ע"ז שנאמר העוררים לנר
ערך בתחלת ומשה לאם אחת
של מרחקים נוסים לע"ז שמה
זליהם כדורים. שצדק שלימה
הוא שאלל ונתן על השלחן עם
החיתן ששיר דמחיו דלם ע"ז
הי' : וסא דליכא שמה שלימה
דיסו. דמומחין לעני' : הא דגא
מיה לא גרסי' : המחליף כדבור.
הנה כדבור שלל יסא ניכר :
אז נעשר. כח קוץ אבר של
הוא שאינו מוליד ששומר ערה
הוא קשר ערה שמה מחסבל
ממש בערומה היא מעיר שקר.
הוא המחסבל המחשב בעריות
הוא חס קשמו גבורת ידו נעשרת
הכלת ומחשבת כמו (ב"מ דף טז)
לא כמות מנערה אחת לא לשנים
: כמו (שמות יד) ונעלה : היו
היו עניו ומחיה. קבל לשון אפל
הוא עמקן אפל וספל : בים אפל
והסחין בו חלוטם לראות אפל
: כענע נראה לי צבית מביט
שמע נראה מחילא ועוד דכחי לי
(לזרין) מנא שאלתן מלללו
: זמן שאין קור רואה וכן שמואל
: שאלו וסעור רחם ארץ על
עצה מים. קבר לא שבע ממחיס
רחם ציח הרחם שאל קצור
הוא לא יבעם מצעיות וכן ארץ על
מים : ובי ים עם שאלו וכו'.
הסמכו הי' אהדדי : מכנים
ומוציא הולך קא שאלו מכנים
הוא לתחית המחשבים : שפתיים כס
היו קולות. ככני גדול קוברין כס
: אינו דין שמוציאן אוסו בקולי
: שנאמר (יחזקאל) יתקע כשופר גדול :
הוא הקבר' (לפחות). לימות
השית : לאחר שחיו שוב
דין לעפרם. בין (לימות המחיש
ועלם הנא) אלא הכשר מחקים
הם ע' שישבו ויחיו לעמיד לנא :
ואותן

תורה אור השלם

[illegible]

בין שתי אותיות ואמר ר' אלעזר כל אדם שיש בו דעה לסוף מתעשר שנאמר ¹⁵ וברדת חדרים ימלא כל הון יקר ונעים ואמר ר' אלעזר כל אדם שאין בו דעה אסור לרחם עליו שנאמר ¹⁶ כי לא עם בינות הוא על כן לא ירחמנו עושהו ויוצרו לא יחוננו וא"ר אלעזר כל הנותן פתיו למי שאין בו דעה יסורין באין עליו שנאמר ¹⁷ לחמך ישימו מזוז תחתיד אין תבונה בו ואין מזוז אלא יסורין שנאמר ¹⁸ וירא אפרים את חליו ויהודה את מזוור ואמר ר' אלעזר כל אדם שאין בו דעה לסוף גולה שנאמר ¹⁹ ולכן גלה עמי מבלי דעת ואמר ר"א ²⁰ כל בית שאין דברי תורה נשמעים בו כלילה אש אוכלתו שנאמר ²¹ כל חשך טמון לצפוניו תאכלהו אש לא נופח ירע שריד באהלו ²² אין שריד אלא ת"ח שנאמר ²³ ובשרידים אשר ה' קורא ואמר ר' אלעזר כל שאינו מהנה תלמיד חכמים מנכסיו אינו רואה סימן ברכה לעולם שנאמר ²⁴ אין שריד לאכלו על כן לא יחיל טובו אין שריד אלא תלמיד חכמים שנאמר ובשרידים אשר ה' קורא ואמר רבי אלעזר ²⁵ כל שאינו משייר פת על שלחנו אינו רואה סימן ברכה לעולם שנאמר רבי שריד לאכלו על כן לא יחיל טובו והאמר רבי אלעזר כל המשייר פתיתים על שלחנו כאילו עובד ע"ז שנאמר ²⁶ העורכים לגד שלחן והממלאים למנוי ממסך לא קשיא ²⁷ הא דאיכא שלימה בהדיה הא דליכא שלימה בהדיה ואמר רבי אלעזר ²⁸ כל המחליף בדבורו כאילו עובד ע"ז ²⁹ כתיב הכא ³⁰ והייתי בעיניו כמתעתע וכתיב התם ³¹ הבל המה מעשה תעתועים ואמר רבי אלעזר כל המסתכל בערוה קשתו נגערת שנאמר ³² עריה תעור קשתך ³³ ואמר רבי אלעזר לעולם הוי קבל ר' זקיס אמר רבי יואל אגן גמי תנינא ³⁴ ירביית אפל אין פותחין לו חלונות לראות נגעו ש"מ ³⁵ אמר ר' טבי אמר רבי יאשיה מאי דכתיב ³⁶ שאל ויעזר רחם ארץ לא שבעה מים וכי מה ענין שאל אצל רחם אלא לומר לך מה רחם מכניס ומוציא ³⁷ שאל מכניס ומוציא ארץ לא שבעה מים קל וחומר ומה רחם שמכניסין בו בחשאי מוציאין ממנו בקולי קולות שאל שמכניסין ³⁸ בו בקולות אינו דין שמוציאין ממנו בקולי קולות מיכן תשובה לאומרין אין תחיית המתים מן התורה תנא דבי אליהו צדיקים שעתידי הקדוש ברוך הוא להחיותן ³⁹ איני חורין לעפרן שנאמר ⁴⁰ והיה הנשאר בציון והנותר בירושלים קרוש יאמר לו כל הכתוב לחיים בירושלים מה קרוש לעולם קיים אף הם לעולם קיימין ואמר

10. וְעַל מְבוּעֵי מַיִם חַיִּים
 יִשְׁעוּ וְיִרְאֶה תִּתֶּנָּה
 וְעַל מְבוּעֵי מַיִם חַיִּים
 יִשְׁעוּ וְיִרְאֶה תִּתֶּנָּה
 11. אֶל תִּרְבֵּה דַרְבָּרִי
 חֲבִיבִי נִבְרָה אֵיךְ עָמַק
 פְּסוּכִים בִּי אֶל דַּעַת לֹא
 תִּתֶּנָּה עֲלֵיהֶם
 12. חֲבִיבִי נִבְרָה אֵיךְ עָמַק
 פְּסוּכִים בִּי אֶל דַּעַת לֹא
 תִּתֶּנָּה עֲלֵיהֶם
 13. חֲבִיבִי נִבְרָה אֵיךְ עָמַק
 פְּסוּכִים בִּי אֶל דַּעַת לֹא
 תִּתֶּנָּה עֲלֵיהֶם
 14. חֲבִיבִי נִבְרָה אֵיךְ עָמַק
 פְּסוּכִים בִּי אֶל דַּעַת לֹא
 תִּתֶּנָּה עֲלֵיהֶם
 15. חֲבִיבִי נִבְרָה אֵיךְ עָמַק
 פְּסוּכִים בִּי אֶל דַּעַת לֹא
 תִּתֶּנָּה עֲלֵיהֶם
 16. חֲבִיבִי נִבְרָה אֵיךְ עָמַק
 פְּסוּכִים בִּי אֶל דַּעַת לֹא
 תִּתֶּנָּה עֲלֵיהֶם
 17. חֲבִיבִי נִבְרָה אֵיךְ עָמַק
 פְּסוּכִים בִּי אֶל דַּעַת לֹא
 תִּתֶּנָּה עֲלֵיהֶם
 18. חֲבִיבִי נִבְרָה אֵיךְ עָמַק
 פְּסוּכִים בִּי אֶל דַּעַת לֹא
 תִּתֶּנָּה עֲלֵיהֶם

[illegible]

את מזרו וילך אפרים אל
 יד לאכלו על בן לא יחיל
 ולא ברכה: בראשית כו יב
 כעה מים ואש לא אָמְרָה